

EDINOST

(Zjutranje izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

2 nvč.

V edinosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto glđ. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahteve, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, uredništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila. (Novejše vesti.)

Dunaj 8. Cesar je sprejel ministra za vnanje stvari, grofa Goluchowskega v avdijenci. Popoldne se je vršil ministerski svet, ki je trajal več ur.

Bellgrad 8. Angjelića, bivšega okrožnega načelnika v Šabcu, so našli danes jutro obešenega v preiskovalnem zaporu. Tožili so ga zaradi «atentata» na Milana.

Pariz 8. «Agence Havas» oporeka vesti, da bi se bil odpozval francoski poslanik na Dunaju, Reversaux.

London 8. Listu «Times» javljajo iz Johannesburga dne 6. t. m., da so tamkaj izgubili vsako nado na rešitev spora z Anglijo mirnim potom. Prošlo noč se je odpeljal iz Pretorije vlak s topi in topničarji na Natalsko mejo. Angleži odpošljejo v južno Afriko 6 polkov konjnikov in 24 bataljonov pešcev.

Washington 8. V venezuelski republiki je nastala revolucija. Središče gibanju je La Guayra.

Brnselj 8. Francoske antisemite, ki se nahajajo tukaj, med njimi Thiebauda, je policija opomnila, naj ne zlorablajo belgijske gostoljubnosti. Političnim krogom so ti gostje zelo neprijetni.

Rim 8. Italijanska vlada se dogovarja s Črnogoro glede nove trgovinske pogodbe med obema državama.

Rennes 8. Rabsodba v pravdi proti Dreyfusu se ne izreče pred ponedeljkom. Prihodnjo sejo bode še zavzemal plaidoyer Demange-a. Labori bode govoril v ponedeljek.

Berolin 8. »Reichsanzeiger« izjavlja v službenem delu ponovno, da nemško poslanstvo v Parizu ni imelo nikdar nobene posredne ali neposredne zveze s stotnikom Dreyfusom.

Pariz 8. Položaj v ulici Chabrol je neizpremenjen. Preiskovanje kanalov in sosednjih hiš je pokazalo, da jektniki po tej poti ne morejo dobiti živil.

Rennes 8. (Pravda proti Dreyfusu.) Branitelj Demange je v svojem zagovoru pobijal dokazila o Dreyfusovem priznanju krivde ter se skliceval na izjave tujih vlasti, da niso bile z Dreyfusom v nobeni zvezi. Edino važno dokazilo je borderô; pa tudi glede tega ni možno priti na čisto, dokler se ne pozna listin, ki so v istem nastote. Jutri bode Demange nadaljeval svoj govor.

London 8. Seja ministerskega sveta o vprašanju glede Transvaala je trajala tri ure. Iste so se udeležili vsi ministri. Mnogo občinstva je čakalo pred palačo ministra predsednika. O sklepu ministrov se ne ve ničesar gotovega.

Domače vesti.

Poroka. Gosp. Andrej Gabršček, lastnik »Goriške tiskarne« itd. in ga. Ivanka Jarnik v Ptujtu sta se danes poročila v slovenski cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptujtu. Čestitamo!

Spomini na Garibaldija. O demonstracijah, pravde proslavljanju Garibaldija, so se čuli med drugimi tudi klicij: »Evviva Italia!« To smo čuli dne 6. t. m. zvečer ob 7^{1/2} uri pri cerkvi sv. Antona novega na lastno uho. Naši čitatelji bodo nam izvestno hvaležni, če jim na podlagi neke novoiznajdene »formule« izračunimo z gotovostjo,

koliko takih vzklikov se je razlegalo v večernje nebo. To pogoditi se zdi marsikomu ob tolikem vrišču nemogoče, a vesten poročevalec rešuje tudi taka zamotana vprašanja, in to brez Edisonovega fonografa. Evo kako!

Slavno redarstvo, katerega je bilo na pozorišču dovolj, da je lahko opazovalo vse demonstracije, je gotovo prijelo in zaprlo vse tiste, ki so kričali »Evviva Italia«. Zaprtih je šest oseb; ergo: 6 oseb je kričalo v večernje nebo pobožno molitev »Evviva Italia!« To število pa ob tisočih tujih podanikov ni veliko. Zato pa tudi ni res, da bi bila v Trstu irredenta. Quod erat demonstrandum.

Ko je vinski sok, posebno če se ga dobi brezplačno, s pogumom napojil srea in jih dvignil v višave navdušenosti, pozgublja se zdrava razsodnost. O uspehu demonstracij, recte proslave Garibaldija, bi torej ne smeli soditi udeleženci, zlasti pa ne »Piccolo«, ko se je še raztapljal v radosti nad visokim obiskom v njega prostorih, ampak mirni, nepristranski, neudeleženi opazovalci. »Piccolo« in tutti quanti sodijo, da je bilo vse uprizorjenje veličastno. Mi pa vemo, da je po znani prislovcici od veličastnega do smejnega le en korak. Gospoda pa so v tej smeri storili več korakov; zašli so torej tudi sè svojo demonstracijo v kraljestvo — burke.

Tisto divjanje zelo mešanega občinstva za vozom slavnega moža, tisto napenjanje obžalovanja vrednih pljuč in pljučic, da bi še izsopihale zadnji umirajoči »evviva«, se nam je zdelo podobno nekemu prizoru v domači vasi. Kedar se je namreč pri nas pokazal kak tuj voznik, je udrta iz vseh dvorišč proti njemu in za njim tolpa vaških ščenet, ki se je pehala, kakor brezumna, krog voza in izraževala svoje pasje čute v bolj ali manj krepkih »jev — jev — vav — vav!« — Potem je voznika zakril cestni prah, in domači čuvaji so se pomirili in utihnili. Noben petelin ni zakirikikal za neznanim gostom.

Garibaldi jim je bil božanstvo! Na ramah so ga nosili, lizali so mu obraz, poskušali svoje moči na njegovih koščenih rokah. Celó klečali so pred njim, kakor nam poročajo, ter sklepali roke kakor pred Mesijo. Kaj za Boga pa je storil ta mož za Trst, da ga tako slavi? Ali nam je s čarovito palico kje na Krasu, po katerem je romal, odpri neusahljiv, toliko potreben vodovod? Ali je zagotovil dela in jela neštetim gladnim delavcem in natakaričam, ki so jih dejali gospoda ob kruh? Ali je morda odkupil županu Dompieriju ali kateremu mestnemu očetu »Eden«, rešil novodobne »ščave« ter spremenil zloglasne hiše — v samostanske celice? Ali je morda plačal rodbinam, katere so neusmiljeni gospodarji dne 24. avgusta t. l. vrgli na cesto, stanovanja? Ali je položil znatne svote za ubožce, sa asanacijo smradu in nesnage v starem mestu? Kdo ve!

Vsakako pričakujemo v tem pogledu največjih vesti o velikem gostu. »Piccolo« jih izvestno ne zamolči . . .

Zadnji moment. Minoli četrtek za 6. uro zvečer je bil napovedan odhod toli proslavljenega generala (!) Garibaldija.

Že ob 4. uri popoldne je bilo opaziti, kako so se začeli stekati poznani irredentovei, z več ali manj zakriviljenimi nosovi!

Redarstvo je že tudi bilo na svojem mestu.

Uhod na pomol, kjer je bil zasidran parobrod »Bulgarija«, na katerem se je pripeljal in odpeljal »naš« general«, je bil dovoljen le od ene strani, in to le deloma. Ob 5. in pol uri je redarstvo začelo izpraznjevati še ta do tedaj dovoljeni prostor. Okolo 6. ure je bilo zbranih kakih 300 oseb, všteti tudi delavce in uradnike nove luke. Mej temi tremi stotinami je bilo videti kakih 50 magistratnih nižjih uradnikov, ostalo pa po ogromni večini podaniki iz kraljestva. Kar se tiče ženskih obrazov bi lahko izrekli sodbo, ki bi delala sramoto našim »dobrim« sosedom, ali mi to opuščamo, ker je to privilegij »Piccola« in sinov 2-tisočletne kulture! Redarstvo, na čelu mu g. komisar Pehoč, je spraznilo vse prostore na in okolo pomola, kar se je izvršilo prav polagoma, da lahko rečemo, z veliko obzirnostjo! Za vsakim redarstvenim poveljem je bilo čuti tuljenje in rjojenje, kar se ne dolikuje »aviti kulturi« in kar so demonstranti plačali z dvema aretirancema! Tu smo opazili velik nedostatek v redarstveni organizaciji. Akoravno ljubitelji svobode, ne moremo namreč odobravati, da se par frkolinov roga državni instituciji, koja je zato postavljena, da dela red in koja je treba po našem menenju spoštovati. Primanjkovalo je civilnih straž, ki bi morale paziti na izzivalce, kar se v tem slučaju ni zgodilo.

Demonstranti so začeli postajati vedno bolj nasilni in klic »evviva Garibaldi« je začel odmevati na celi vrsti. Konstatirati moramo, da je delavstvo reagovalo z vzklikij m , abbasso, polenta itd. Žvižganje se je slišalo od raznih strani in takozvane »šešolote« so tresle rute in predpasnike vprijoč »evviva la polvere!« (Živel prah!)

Pomorščaki so kričali makaki, m i. t. d. ! Ena skupina težakov je kričala uprav v obraz demonstrantom: M , kaj kričite eviva, ko je sam lačen, osli, in drugo! Tu je prišlo več demonstrantov uprašat, komu da se kriči in odgovor je bil točen: vsem krivim nosom! Gospem (največ iz starega mesta!) se je kričalo: pojdite delat nogavice, kuhat polento, in več takih komplimentov, kar nam je temveč ugajalo, ker so vsi protidemonstranti — tržačani!! Ko je bil zabranjen vshod na pomol, se je družal spustila v mesto. Toda, ako je bila demonstracija v novi luki jalova, je bila ona v mestu — smešna! Od kakih 5000 radovednežev, je bilo le kakih sto smrkolioov in še koja gori omenjenih »gospa«, ki so se upali zaklicati eviva ter malo potresti s klobukom ali robeem, vse drugo se je — smijalo!!! Ali je v Trstu irredentovskih demonstrantov in zakaj se niso le-ti izpostavili, povemo o priliki! Naša sodba o vseh teh pouličnih demonstracijah je ta, da so se rudečkarji, to je irredentisti popolnoma osmešili ter naredili pravi praveci — šjaško!

Komarov-Garibaldi! Včerajšnji »Indipendente«, govoreč o Garibaldiju, si ne more kaj, da ne bi primerjal istega z generalom Komarovom (!) rekoč: Ako je bilo pri Palačkega svečanostih v Pragi dovoljeno ruskim generalom, da so tam uganjali politične orgije, zakaj bi ne bilo dovoljeno enemu Garibaldiju, da se nekoliko pozabava v Trstu!

Mi smo že izjavili, ako je drugim prav, da Garibaldi uganja politične komedije v Trstu, da je nam tudi prav. Drugo pa je, ako »Indipendente« primerja Komarova z Garibaldijem!

Komarov je prišel v Prago na izrečno literarno-narodno slavje, kakor so prišli Francozi in drugi narodi. Po kaj je pa prišel Garibaldi? Rusija je že rešila Avstrijo pred sovražniki in ni še nikdar poželela avstrijskih zemlja. Kaj je bil pa Avstriji pokojni in menda tudi sedanji Garibaldi? Kedo je napadal našo domovino in jo oropal krasnih pokrajin? Ni bil to Garibaldi v družbi z raznimi »prijatelji« Avstrije? Odgovori, dragi »Independente«, ako si še večerajšnjega menenja!

Mi vemo, dragice, da si ti in tvoja garda, da ste naši in naših okoličanov »prijatelji«; vsaj tako nam zatrjujejo »drugi«. Ali da bi ti blatil naše slovanske goste z Garibaldijevim blatom — tega ne dopustimo »nikoli«. Mi ne gremo več v ogenj po kostanj za druge, ali pustite nas na miru, ker to vam lahko povemo že sedaj, da ne bodete Garibaldijevih pušk rabili na Primorskem — nikoli!

Jutri vsi v Barkovlje! Pišejo nam: Kakor čitamo na glavi »Edinosti«, je za jutri v Barkovljah napovedan shod političnega društva »Edinost«. To se nam javlja že nad osem dni zaporedoma, torej bi to morali vedeti vže vsi oni, ki se kaj zanimajo za naše politične stvari.

Ker se nam je pa zadnjič reklo, da se od strani »političnega društva« dela pre malo reklame, prosimo, da objavite to notico. Želeli bi pa tudi da tamošnji domačini store nekoliko več na to stran ker je to v njihovo in v občno korist!

Je-li bilo umestno? Pišeja nam: Sinoči je imela biti v Barkovljah, na željo italianissimov, obča razsvetljave. Razpisali so celo nagrade onim, ki se posebno skazejo v prirejevanju iste. Radoveden sem bil, koliko naših pojde na limanice tem Garibaldijevim oboževalcem, zato sem šel v naše Barkovlje, koje sem »inšpeccioniral« od konca do kraja.

Salve Barkovljanom! Niti ena lučica ni brlela na poziv gori omenjenih »prijateljev« okolice, ako izvzamem podružnico krčme »Narodnega doma«, kjer je nač »vrlji« Slovence razobesil nekoliko balončkov!! Za junaška dela gre vedno dobro plačilo, kar želim tudi dotičnemu gosp.odu! — Simičič, istrski Slovan, ki torej ni domačin, je imel električno razsvetljavo, seveda je to »gšeft«, kakor bi rekel neki barkovljanski »narodni« krčmar!

Še enkrat kličem vrlim Barkovljanom: Ostani te taki, kakoršni ste bili vedno in kakoršne ste se pokazali sinoči in narod slovenski Vas bude blagoslovljal.

Vsakemu svoje. Pišejo nam: Včeraj mi je bil dostavljen kuvert pisma, odposlanega iz Trsta dne 31/3 in sicer v Trebče. Pismo je bilo poslano na Moravsko in od tam vrnjeno nazaj v Trst, kamor je dospelo dne 4. t. meseca. Dotičnik se pritožuje zaradi nepoznanja imen vasi po c. kr. poštnem osobju.

Sedaj pa naj povem, da je pismo oddano na južnem kolodvoru, da su tam takozvani manipulantni uradniki, ki po ogromni večini ne poznajo našega jezika in da je na Češkem pošta pod imenom Trebič, potem je lahko razumljivo, zakaj se pisma zgubljajo. Dostavite Trebčami še »pri Trstu« ali vsaj na Primorskem, potem lahko zahtevate zadoščenja, drugači ni mogoče.

Ako pišemo v malo vas ali trg, dostavimo še okraj, deželo ali kronovino. Ako pa pišemo v kako poznano mesto zadostuje samo ime tistega, napr.: Trst, Ljubljana, Gorica, Zagreb, Praga i. t. d.

Koncert z zanimivim vspeedom priredi jutri 10. t. m. o priliki XI. glavne skupščine »zaveze slov. in istersko-hrv. učitelj. društev« s sodelovanjem »Slov. Čitalnice« — »učiteljsko društvo zagoriški okraj« v Gorici pri Vaneku. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 kr.

V morju si je hladil glavo. Včeraj jutro ob 1/2 6. uri se je opotekal ob kanalu mož, ki se ga je nekoč nalezal malo preveč. Dolgo časa je balanciral dokaj srečno, a na zadnje je vendar izgubil ravnotežje ter se prekuenil v vodo. Ker mu je bilo žal, da bi se preselil že tje, kjer ni vina, je klical na pomoč, in mornarji z bližnjih bark so ga rešili ter spravili na zdravniško postajo.

Ne dajte deci užigalle! Na Verdeli v hiši št. 497 so se otroci igrali z žveplenkami, ktere so užigali ter metali kvišku. O tej priliki se je užgala 3-letnemu Josipu Gomizeljju obleka. Deček je opečen na večih krajih precej nevarno. Zdravnik rešilne postaje je podelil dečku prvo pomoč.

FILIJALKA c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 3/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obrest
Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibirij, Inomostu Czovec, Ljubljano, Line, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškova.

Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi vnočenje kuponov proti odbitku 1% provizije.
inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.
Vložki v pohrano.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijansk v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Priznane najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdbe tehnično dovršeni

glasovirji

dobe se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju

Henrihu Bremitz

o. kr. dvornemu zalagatelju.

Trst — Borzni trg številka 9 — Tr

Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.

Spiritus sinapis compositus

ALGOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd

Steklenica z navodilom stane le 20 nvc.

ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST

Paziti na ponarejanja.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimne in peresnice, ogledal in železnih blagaju, po cenah, da se ni bati konkurence.

Nikolaj Terškan

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo **izborno kisló zelje v sodčehkih po 200, 100, 50 in 25 kg.**, kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčehkih po 200 in 100 kg. se računi brutto za netto, pri pošiljati po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Posebno prilicno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

Natakar.

Mladenič, 30 let, Slovenec, ki pa govori tudi italijanski, izvežban natakár, priden, prijazen in zvest, išče službe. Vsprejel bi tudi gostilno na račun. Obrniti se je do uredništva tega lista.

„THE GRESHAM“

angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897.	Kron 159.997.579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897.	28.823.375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.)	343.860.067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnicó od	67.331.351.91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismeno vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1. „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri, zastopniki agentje in potovalci.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialista za očesne bolezni se je preselil

v ulico Valdirivo šte. 3, I. nad.

Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8 3/4 zjutraj in od 1 do 2 popoldne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piecolo šte. 1, I. nadstr.

Konsumna zaloga olja

razpošiljatve iz glavnih pridelkov od 5 litrov naprej (prosto Gorica).

Olje jedilno fino	32 nvc.
„ dalmatinsko	36 „
„ istrsko	40 „
„ namizno Ia	44 „
„ „ najfinejše	48 „
„ „ extra	56 „
„ „ specialitetno	60 „
„ Posebno za cerkveno luč	38 „

Zanimiv oglas kolesarjem

kolo iz tovarne

Johann Puch iz Gradca

ustanovitelja industrije za kolesa,

je najbolje kolo sveta

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:
Trst, Primorsko in Dalmačijo.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema vplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/4 % proti 5 dnevni odpovedi	
„ 2 3/4 % „ 12 „ „	
„ 3 1/4 % „ 4 mesečni „	
„ 3 1/2 % „ 8 „ „	
„ 3 3/4 % „ 1 letni „	

Napoleone:

po 2 % proti 20 dnevni odpovedi	
„ 2 1/4 % „ 40 „ „	
„ 2 3/4 % „ 3 mesečni „	
„ 3 % „ 6 „ „	

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-onto daje 2 3/4 % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaručana se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.